

Intransigència s'escriu amb ñ

Ara sí que han sonat totes les alarmes. A Espanya criden a guerra. La dreta s'abraça amb l'esquerra i els diaris de posicions aparentment antagòniques fan editorials idèntics en la intenció. Els mateixos que reproven amb fúria el "pensament únic" que s'ha enramat per Catalunya pensen i escriuen exactament igual. A cor. Aquests dies es fa difícil espigolar els matisos que separa l'"esquerra" de Pedro Sánchez de la "dreta" de Mariano Rajoy i del fum d'Albert Rivera. *"Todos juntos en unión en defensa de la santa tradición"*. Amb l'excusa de la defensa de la Constitució i "les llibertats", menjacapellans, beats, reaccionaris, carlins, socialdemòcrates i apagaciris s'han agrupat per defensar, amb els punys si cal, el sagrat interès que els uneix per damunt del bé i del mal. La intransigència els agermana sense fissures.

La resolució que han presentat al Parlament de Catalunya Junts pel sí i la CUP ha estat la mesura de totes les coses. De totes les ires. Ha constatat la gravetat d'una situació que a Madrid es veu i es viu entre terribles convulsions. Com hi hem arribat? Es pregunten. Bàsicament per no apamar bé la situació. Per no determinar amb un mínim de solvència la realitat catalana. O encara pitjor. Per menysprear-la. Per no saber com abordar-la. O per considerar-la beneficiosa per traure'n rèdit polític. A Espanya hi ha una sèrie de realitats nacionals resistents a la dissolució en diversos graus d'intensitat i una altra d'hegemònica que se sent superior i que vol reduir-les al folklore assimilable. Si Espanya fos una altra cosa, una realitat amable, un marc de convivència de les diferències lingüístiques i culturals, com proclama l'actual monarca, els seus poders, els seus polítics, els seus

VICENT SANCHIS

empresaris, els seus sindicats –per cert, on són?– s'haurien esforçat per trobar l'acord que permetera evitar incomoditats i discrepàncies.

Però Espanya no és això. Espanya aspira a ser França. Des de la superioritat quasi racial de fa segles, ha pretès escatar i unificar. En els darrers anys l'Espanya dels Borbons ha passat del fracàs federal de José Luis Rodríguez Zapatero a l'ofensiva reunificadora de Mariano Rajoy. La més dràstica des del franquisme. Des de la prepotència que li ha atorgat la majoria absoluta, Rajoy ha volgut fer de Margaret Thatcher contra els sindicats i la patronal i de Vladímir Putin contra les diferències nacionals. La intransigència s'ha apoderat del discurs dominant. I ha contaminat la proclamada "esquerra" i els seus mitjans. Catalunya és l'únic territori de tot l'Estat que ha contestat la maniobra amb una rèplica de la mateixa intensitat. Des d'aquesta lògica que ha convertit l'arrogància en divisa, Rajoy ha estat incapaç de calibrar la intensitat del denominat "procés sobiranista". Li han fet saber –i s'ho ha cregut pagadíssim– que "els catalans" s'estavellarien contra el mur del

poder de l'Estat, s'arronsarien davant la primera galdada o sucumbirien víctimes de les contradiccions que els identifiquen com a col·lectiu mesell i gasiu. Jorge Fernández Díaz i Jorge Moragas –tots dos catalans de circumstàncies ben diferents però de subordinacions idèntiques– han induït a l'error el seu president una vegada i una altra.

L'error de càlcul de Mariano Rajoy, des del punt de vista dels interessos de l'Estat, és còsmic. Rebutjada des del primer moment la possibilitat d'un pacte bilateral, en nom de "la igualtat de tots els espanyols" –com si els bascos fossin tan "iguals" com els càntabres–, l'encara president del Govern espanyol només ha ofert als catalans la resignació i la humiliació. Els catalans més moderats demanaven respecte i només han rebut intransigència.

Ha estat aquesta intransigència, la que ha definit el Govern de Mariano Rajoy, la que ha portat els sectors catalanistes més moderats a la transgressió. A la convicció que "Amb Espanya no hi ha res a fer". Fa només sis anys la situació actual semblava inimaginable. Una quimera de radicals. Però ara tot el catalanisme, la meitat de la població i una mica més, ha arribat a la conclusió que el risc que es deriva de l'enfrontament amb l'Estat és necessari per sobreviure amb més dignitat.

La resolució que Convergència, Esquerra i la CUP han portat al Parlament aquests dies és d'una transcendència política sense precedents: "El Parlament de Catalunya declara solemnement l'inici del procés de creació de l'Estat català independent en forma de república. [...] Com a dipositori de la sobirania i expressió del poder constituent, reitera que aquest Parlament i el procés de desconexió democràtica no se supeditaran a les decisions de les institucions de l'Estat espanyol, en par-

SALVADOR LLOSA

CADA VEGADA QUE EL SOBIRANISME AMENAÇA DE DISSOLDRE'S ENTRE CONTRADICCIONS, L'ARROGÀNCIA DE L'ESTAT EL REUNEIX, EL REVIFA I L'IMPULSA

HI HAURÀ NOU GOVERN PERQUÈ L'ESTAT HA DECIDIT SANTIFICAR ARTUR MAS AMB UNA QUERELLA I AMB LA DEVASTACIÓ DEL SEU PARTIT DESPRÉS D'HAVER-LO BEATIFICAT DIFAMANT-LO

ticular del Tribunal Constitucional, a qui considera deslegítimat i sense competència arran de la sentència de juny de 2010 sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya votat prèviament en referèndum”.

El desafiament és tan contundent com podrà ser efectiu. Perquè el procés cap a la constitució d'un Estat català independent es mantinga ara només cal que Convergència Democràtica, Esquerra Republicana i la CUP siguin capaces d'establir un acord que permeti formar un nou Govern. I que li donen l'estabilitat necessària. La línia roja que

els separa es diu Artur Mas. Mentre Convergència considera irrenunciable que siga el president del nou executiu, la CUP ha proclamat mil vegades que no l'investirà. Les posicions semblen inamovibles, però es mouran. Perquè aquests tres partits saben que l'alternativa de convocar noves eleccions és pitjor i perquè l'Estat ha decidit santificar Artur Mas amb una querella i amb la devastació del seu partit després d'haver-lo beatificat difamant-lo.

Les diferències entre els partidaris de la independència són constatables. Podria ser que els assessors catalans de

Mariano Rajoy tingueren raó quan li fan veure obsessivament que els independentistes catalans acabaran barallats i dividits. Podria ser així si no fóra pel mateix Rajoy. Per la intransigència que beu del tòpic de l'orgull castellà. Cada vegada que sembla que el sobiranisme amenaça de dissoldre's entre les seves contradiccions ideològiques, l'arrogància i la intransigència de tots els poders de l'Estat el reuneix, el revifa i l'impulsa. Com ara. I el final? El final és incert, però no s'escriurà amb ñ.

Periodista i director d'EL TEMPS